

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:
Egész évre 12 ft, félre 6 ft, év-
negyedre 3 ft o. é.

Helyben előfizetheti Demjén L. és Keresz-
tesy Pál urak kereskedésében, hol egyes szá-
mok is kaphatók.

Szerkesztői szállás: helys-tordaucza 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet
hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorú! Ckr
s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetéseket felvételnek: Helyben: a kiadóhivatal-
ban, Demjén László könyv- és Keresztesy Pál papir-
kereskedésében. Pesten: Zeisler M. (Királyutca
60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neu-
er-Markt 11. sz.) Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22.
sz.) Rudolf Mosse-ot. Zeltungs-Agen (Stadt, Seiler-
stätte 2.) Süddeutsche Annoncen Expedition Stuttg.
Nyilvántartás: sora után 20 kr. előleg be-
küldése mellett a szerkesztőséghez címzendők.
Előfizetések s hirdetési díjak a vidékről a
szerkesztőséghez küldendők be.

Előfizetési föltételek

„Kolozs. Közlöny“

1872-iki folyamára:

9 óra 9 ft o. é.
félre 6 „ „ „
évnegyedre 3 „ „ „
egy óra 1 „ „ „

Az előfizetés minden hó 15-től megújítható.
Előfizetéseket helyben elfogad: a szerkesztő-
ség, Demjén László ur könyv- és Keresztesy Pál
ur papirkereskedése.

Az előfizetési pénzek a szerkesztő-
séghez küldendők be.

A „Kol. Köz.“ szerkesztősége.

Szabadka, márcz. 23.

Az ellenzék demonstrált 2000 embert gyűjt-
vén fel a Pesten tartott baloldali országos értekez-
letre, s ugyan ezt megelőzőleg a parlamentben
jelenetese a kisebbség zsarnokoskodását egy
oly törvényjavaslat ellenében, mely a 48-ki vá-
lasztási törvény visszaéléseit akarta lehetlenniteni.

Ha az ellenzék a rábeszélés a kapacitálás
mezején ítélte volna el a jobboldalnak intencióit;
ha a politikai manoeuvre-ek megengedett egyik
nemével hátráltatá vala a törvényjavaslatnak életre-
kelését, nem szólnánk ahhoz: vajjon volt-e, vagy
sem igazuk az illetőknek, midőn így saját párt-
érdekeket előmozdíták? Amde hallatlan eszköz-
nyultak magát a parlamentarismust igyekeztek
nálunk lehetlenné tenni s ez már bűn: az ország
államisága, s a magyar nemzet élete ellen.

Mert a magyar állam fennállását az osztrák
állam szövetségében Európa csak azon az áron
tűri, és ismeri el annak szükségét, ha hogy e két
állam alkotmányos formákban elégítheti ki az itteni
népeket; különben, abszolutizmus mellett bekövet-
keznék azon szerencsétlen állapot, hogy a két
állam így vagy úgy, de egységesen, akár német-,
akár magyar-, vagy akár szláv-, de egyetlen
árammá alakuljan, mint ilyen, előbb utóbb a két
szomszéd hatalmas nemzet: u. m. a burkus és
muszka jogára alá is kerülne.

Vajjon megdöntötték-e a független mag-
yar államiság szóvivői: a Madarászok, Irányiak,
stb. a vabanque merész játék következményeit?

Vallják meg maguknak ezen jó urak, hogy
tullónak a czélon, s midőn sokat akarnak, ve-
szélyeztetik azon alapot is, hol becsületesen még
sokáig megállhatnánk, természetesen, Európa jó-

akarataival, melyet esupán mérsékeltégünk s
parlamentaris képzettségünkkel nyerhettünk meg
magunknak.

Mert valóban idáig ezen mérsékeltégünk s
parlamentaris képzettségünknek köszönhetjük, hogy
a 67-ki kiegyezésben Európa is egyik garantiáját
látta s mit fog most mondani: midőn a garancia
kétéssé vált? avagy a 67-ki kiegyezésnek mostanában

Azt hogyha a magyar önmaga ássa meg
sírját — egy más nemzet államképző organizmusá-
val kísérelje meg az európai egyensúly helyre-
állítását? —

Elegendjük erre a feleletet. —

Más körülmények: más embereket, más hő-
söket kívánnak. Ha 48—49-ben a harci riadó
után kellett mennünk, s ezt az egész nemzet, mint
egy test — egy lélek egyaránt követé, ma, 1872-
ben a sollerinoi, a sedáni csaták után a 80 millió
muszka és 50 millió németiség szomszédságában,
a világon, rokon és barát nélkül álló legfőlebb 8
millióra menő magyarságot, számos bellelnei és
rosz szomszédjai mellett: egyedül Deák politikája
tartja fenn. Nem politikus, nem államférfi az, ki
ezt be nem látja, és csak sajnálni lehet, hogy nem
gondol nemzete sorsára.

Mert hát kik is azok, kik a márcziusi napokat
emlegetik mai napság? mintha e dicső napokra
ma is szükség volna? —

Egy pár költő s irópolitikus, s néhány ambi-
tíójában sértett pártvezér, kik, mert nem juthatnak
a hatalom székébe, már azért készek Magyarország
pactum conventumát a király és osztrák szövetség-
gessel felforgatni? —

Hát miért cselekszik ezt? Mivel ezt az esz-
ményétől elvakított álomlás így kívánja; vagy mi-
vel erőnek erejével szerepelni kívánnak a magyar
nép vezetői sorában, holott minden tettök elárulja:
örökös fluctuatioikat, mikkel a nagy jellemek nem
bírnak — minden szavok: a hamis pathos, mely a
magyarnak nem sajátja? —

Hát mikor és hol boldogította még költő- vagy
irópolitikus a hazát? mikor vezette bölcsen oly
pártvezér az országot, kit a szenvedély és önzés s
nem a bölcsesség vezérel tetteiben? —

Csak vissza kell tekintünk Zápolya időszá-
kára s előttünk lesz a telhetlenség s a visszavonás
minden következményeivel együtt. —

Hát nem tanultunk eleget ez epocha tanulsa-
gaiból? Ujra reprodukálni akarjuk azt: midőn az
akarát nem viszonylik az erőhez; midőn nem a
viszonyokhoz alkalmazzuk politikánkat! —

Valóban, hinni kezdjük: „átok verte meg a
magyart, mert az soha össze nem tart.“ —

nélfogva együttes erővel közreműködőleg községek, vá-
rosok, és megyék lehetnének leginkább hivatalos reá-

Verecs Ferencz,
fényképész.

PÁRTKÜZDELMEK.

(Korrajz.)

Irtá:

Komáromy Ferencz.

IX.

— Egykor Elizának hívtak — kezdte Zinka
tízlehet lihegő kebléből fájdalommal sohaj emelked-
vén — atyám Tiflisz közelében lakó gazdag ör-
mény kereskedő volt; de egy napon a hegyi né-
pek megharagtak, legyilkolták és kirabolták őt;
engem elhurcoltak, Krimbe vittek és eladtak a
tatár-chám háremébe számárá. Képzeld magadnak ti-
zenhat éves boldog arát bibájós zománczával az
üde fiatalágnak, gyermekes kedélynek és érzel-
gésre hajlandó léleknek. A boldog ara a keresz-
tény vallás szelid világitásánál ismerkedett meg a
szerelemmel, s midőn csak egy lépés volna már az
oltárhoz, a durva erőszak leszakítja őt eszmény-
képe kebléről, a sors letarol hitet, reményt, bizal-
mat, fiatalágot, boldogságot, mindent! —

— Különösen érzem magamat — szólt közbe
az ifjú fölegyenesedvén — jövőmet Zinka!...
jövőmet!... mert távoznom kell... levegőre van
szükségem! —

Zinka a fővénőrához sietett, aztán megra-
gadván az ifju kezét, visszavezette őt a kerevethoz
s áhitatot szenvedő, ábrándos tekintettel szólt.

— Csak pár szemernyi van hátra!... türe-
lem!... pillanatnyi türelem és az égi jelek nyil-
latkozni fognak.

Fiatál hősnünk annyira bágyadtak, lehangolt-
nak érezte magát, miszerint nem sok erőltetés kel-
lett, hogy a kereveten újból helyet foglaljon.

— Kétségbesésem halálos beteggé tett —
folytatta Zinka páthoszzsal — azonban fiatalágom
és dus életerőm a hárem ovosságának ápolása alatt

Vagy pediglen azt: miszerint a magyarnak
államképző és honszerző tulajdonaiból sokat vesz-
tettünk — mivel nagyon is vegyes nemzet
lettünk.

Mert a magyar komoly, a körülményekkel
komolyan számol és megküzd, ha küzdenie kell;
de nem fennhéjázó, nem szőllamhős, mint mai iro-
dalmunk s parlamentünk nem egy hőse.

Hát ezekkel akarjuk meghódítani a világot?
Ezek után induljunk?

Sajnos, hogy a külföld miattok bennünket
elítél!

Ijesztenek a forradalommal, de forradalmat
csinálni képtelenek. Csak compromittálnák a ma-
gyar nevet.

Vajha elérnők: hogy a nagyszavu hősök, s
az olyatén szónokok fenyegetéseit — kik a parla-
mentben csak durvaságban fejezik ki bátorságukat
— kellő értékükre szállítani megtanuljuk; s ha ezt
elérjük: csakhamar megszűnend azon nyibus
is, mely a költőpolitikusok hitegetéseit körülövedzi:
azonnal helyőkre lépne a nemzet megtisztult köz-
véleménye, mely aztán reális és állandó sikert is
fog részünkre biztosítani. A. J.

A „Kol. Köz.“ eredeti távsürgönye.

Bécs. Kormánykörökben sokat építnek
a csehországi nagybirtokosok választására.
Andrássy gróf Pestre utazott.

Konstantinápoly. A szultán april
15-én indul utnak egész katonai udvari sze-
mélyzetével. Legelőbb Franciaországba megy
Marseille és Lyonon át, hol a kiállítását fogja
megtekinteni; visszatérőleg Ausztria-Magyar-
országon át utazik haza.

Legújabb táviratok.

Prága, mart. 28. A kolni küldöttség tegnap ismét
beszélni kívánt a helytartóval, azonban nem nyert ki-
hallgatást. A cseh lapok jelentik, hogy a kolni községi
képviselők beadták lemondásukat. A járási kapitányok
tudul adják, hogy minden küldöttség, mely a földbirto-
kosokat terrorizálni merszelné, azonnal elfogatik.

Páris, mart. 28. A bizottságban kinyilatkozta
Thiers, hogy a budget egyensúlyának helyreállítására
nem szükséges semmi eszköz; hanem szilárd adórend-
szer komoly kezességgel kívánatik a végből, hogy a
terület mielőbbi odahagyása czéljából kölcsönt lehessen
felvenni. A nyers anyagok megadóztatása feletti tárgya-
lások közvetlenül a nemzetgyűlés összeülése után meg
ognak kezdetni.

visszaadtak az életnek, de az evangelisták iratai
helyett a Koran lón bibliám, keresztény, szent
vallásunk gyakorlata helyett tényérből való jöven-
dőlést, kártyavetést s az égi jegyeket és szelleme-
ket ismerni tanultam, s végre orvosam az arabiai
tudós pap bevezetett a magia tudományának se-
tét országába. Ilyen szellemi és erkölcsi átválto-
zással követtem háremével a tatár-chámot, két évvel
ezelőtt, lengyelországi hadjáratában. Itt sorsom
változik, Rabnői helyzetem bár mennyire kedve-
zötlen volt arra, hogy szépségem által feltűnjek, de
mint jósnő a háboru viszonyosságai közt a hárem
korlátain kívül is csakhamar figyelmet ébresztettem.
A rabnőket adni és venni szokták s a tatár-chám,
ki e hadjárat alkalmával több kitűnő szépségű, új
háremhölgyet vásárolt, látván, hogy kártyavető
hölgyeért, kinek szeszélyeit két év mulva unni kez-
dette, a szokotnál magasabb díjt ígérnek, perczig
sem késelt áruzzikkén tudadni: lengyelországi zsidó
kereskedő nevévé lettem, ki most mint szomba-
tos pap... —

— Ördög és pokol!.. lihegte rángatózva
az ifju — méregkeverőnő!.. szorbeted méregital
volt!.. életem azért mentéd meg a havasban, hogy
most... most buja karjaid közt ily galádul végezz
ki!.. átok!.. átok!.. és kardjához kapott, de a
kéz lehanyaltott, szeméi bezárultak, s mellére hajolt
fejével mozdulatlan lebilincselve a kereveten ülve
maradt.

— Nem méreg nemes levante, csak altató
volt itald — szólt Zinka, vánkost helyezvén a
lehanyaltott fő alá.

— Így — folytatta — most pihenj édesen!..
szép álmaid legyenek! szegény romlatlan ifju! ke-
veset élveztél, s mégis mily gyorsan működött, de a
szerencse, mert már-már nagyon is közlékeny kez-
dettem lenni! őszinteségem túladozott, s keves-
ben mult, hogy hitelen nem lettem eskümhöz, kö-
telességemhez és pártomhoz.

Ezután pár perczig kéjsóvár tekintetet pihen-
tetett az alvó ifjun és folytatta:

— Érdekes arcodat a mákonypir mily bü-
bájossá tette, az ajkak édene, a kis göndör szá-

Bukurest, mart. 28. A kamara ülészsaka ismét
meghosszabbított 15 nappal. Mint mondják a vasutak
csatlakozásai még a jelen ülészsakban megállapítanak,
és egy „Credit Foncier“ fog engedélyeztetni.

Róma, mart. 28. A „Nuova Roma“ utjag megozá-
folja az olasz-német szövetség híret. Az ázsiai gőzhajó-
zási vonal iránt kötött egyezmény aláírása végett báró
Sutherlandot ide várják.

Szentpétervár, mart. 28. A kínai khan egy kö-
vetet küldött az orosz czárhoz ajándékokkal, hogy azáltal
Oroszországgal baráti összeköttetést kezdeményezzen.

Kolozsvár, mart. 29-én.

(Ss.) A „Kelet“ anyamasszony csakugyan járja
a bolondját, sajnálatra méltó módon kinlódik, csak hogy
a sajtóiroda tüenyére pontosan csoszoghasson s reá
szolgálhasson a megkapott és kitűzött díjra. A legmulá-
ságosabb mégis az, hogy beáll védőnek, ő, a ki olyan
szépen másolta a „E. L.“-k stýlját — természetesen
annak elmele és floomsága nélkül, hogy ma már a o-
kat szokták a baloldal leghatalmasabb korteseinek
nevezni, kik a „Kelet“ mellett és fölött a jobboldali via-
doraiként gerálják magukat. S az ilyen lap mellett vitéz-
kedők prelegálnak: a politikai érzékről, tapintatról, párt-
taktikáról? Risum teneatis. . .

A jámbor vén szatyor azt hiszi, hogy az ő lábat-
lankodásai iudítottak engem a jobboldali tulzás ellen in-
tézet felszólalásra. Ugyan ki fogna dárdat a szunyogra?!
Attól se tartson, hogy a gyerekes árulkodást „deun-
ciatio“-nak nevezem — ismerem a Pappenheimereket,
látom legalázatosb kegykoldulásokat — de nevetek raj-
tok. Tudom, merről fuj az a „Kelet“-i szél; tudom, hogy
ugy járnak, a mint a sajtóiródból fújnak; már pedig az
öntudatlan eszköznek valamit beszámítani csakugy lehetne,
ha a „Kelet“ anyamasszony logikáját venném elé, mely-
nek egyetlen erős oldala: a baloldal hiveinek megsok-
szorozása. Kérdezze meg csak (L-L) Kolozsvárt: ki a
baloldal legnagyobb kortese, s olyan nevet fog hallani,
melyet még ma jobboldali vezérnek tisztelnek. Hja! a
modor, az a roszt modor — már Széchenyi elítélte azt;
de az ilyen urak arról még ma sem akarnak tudni.

En a „Kelet“-hez nem is szoltam, s talán mos,
sem kellene szólnom, miután félrebeszél, mint Bodoné,
egész litaniát sorol elé abból, mit az ellenzéki tulzók irt-
tak, de nem annak lényegét, a mit én itam — mégis
engem czafolna — de csak úgy, ha lehetne.

Azokat neveztem én tulzóknak, kik a népet azzal
vádolják, hogy már feni a kaszát a választásokra; kik
azt, a mit szébbali törpék kezdtek, a nemzet egyik leg-
nagyobb fiának tulajdonították: kik egy parlamenti pár-
tot ordító hadnak, tagjait czimboráknak, egy ellenzék
lap vezérért hü cseledek neveztek, s azt mondták, s mon-
dani fogom ezerszer, hogyha jobbról is így tuloznak, a
nemzet adja meg az arát — még pedig nemsokára, a
választásoknál.

káll, a lihegő mell, a hős kebel és hősi bátorság
lebilincselve vannak! De no busuj — folytatta
fölegyenesedvén — Cserei Mihály még fog szabá-
dulni, mert te hatalmamban vagy!... A betörés
bizonytalan lesz vala! a várnak biztos és erős ör-
csapata van. Kötelesség hozott közelébe, hogy
viszonyait, helyzetét kifürkésszem, s ismerni ta-
nuljam. Miért kockáztattam volna a fegyver sze-
rencsét? mikor csöcselékhadunk nem mérkőzhe-
tik meg az örök éberséggel, a várbeliek vasfe-
gyelmével és vitézségével!.. és ki tudja, vajjon a
főrtias bátorság és kalandvágy ürügye alatt nem
ármány szötte-e veszélyes játékát, hogy embereim
törbe kerüljenek?.. Azonban a kocza megfor-
dult. Ha eltávolunk, Lázár István uram értesített
fog, hogy Damokos Gábor ő kegyelme rabságba
esett, hogy a váltásdíj Cserei Mihály!..

Ezen pillanatban az utcáról közeledő léptek
és fegyverzörej hallszottak.

Zinka egyszerre az ablaknál termett, s a fűg-
gönyt meglebbenvén, a tele hold világánál fölis-
merte, hogy az utca tulso szögletén fegyveres
árnyak csoportoznak.

Az ablaktól egyetlen pillanat alatt a szoba
hátterében levő fülkéhez sietett.

— Örjárat a várból!.. jőnek megszabadítani
őt! — de türelem!.. a hátulsó kijárás szabad!..

Zinka félrevonta a fülke függönyét és eltűnt.

A fülkéből titkos kijárás volt hosszú folyó-
sóba, honnan jobbra a kertbe, s onnan a szabadba
lehetett jutni; balra néhány lépcsőn lehaladván,
tágas pinczeszoba volt.

Zinka ezen utóbbi irányt követte, s a pince-
szobába leérkezvén, ott a szombatos papot és dö-
szölő embereit találta.

— Elárluva vagyunk!.. szólt gyors lélek-
zetvételrel — de utánam! még menekülhetünk!!

A fölzudított rajt, a folyósón és fülkén ke-
resztül fölvezette saját szobájába, s ott a kereveten
álomba merült ifjura mutatván, folytatta:

— Ragadjátok föl!.. saraglyára véle!.. és
gyorsan a határszéli havasok felé!..

TÁRCSA.

A fénynyomatról.

III.

A lehető rövidséggel adám elő csekély tehetségem
szerint a fénynyomatok készítmódját. Szabadjon most
még hasznait is néhány sorral érintenem.

De minthogy azok száma sokra menne, tér szűke
miatt itt csak néhányat hozok fel.

Ember- és állatorvos (valamint másnemű) tan- és
kézikönyvekbe ábrákul szolgálható legjelesb készítmé-
nyek (Preparatumok) hasonló nagyságban vagy göröső
által nagyitva számtalan fénynyomatokban előállíthatók.
Földrajzok, térképek, tervrajzok stb. a miknek ké-
szítésére vagy nagyítására köre metszve, a metszőnek
heti, havi, vagy éppen egy évi idő is kívánatnék, és néha
még ily huzamos idő után is a pontos azonosság hiányos:
fénynyomat kezelés útján hasonlóan rövidebb idő
alatt s azonos pontossággal sokszorozhatók.

Városok, megyék, sőt az egész ország története
megírásához okvetlenül szükséges élethű képeket állit-
hatni elő, a melyek állandósága nem idő és körülmény
szerénti, mint a vegytani sok által előállított közönséges
fényképeké: hanem, mint könyveink befűi késo ivadéka-
ink számára (emberi fogalom szerint) örök időkre ál-
landók.

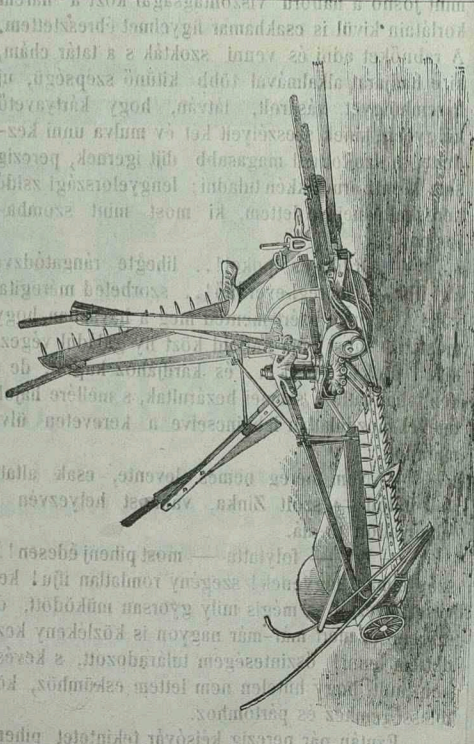
Csendes magányos kísérleteim között néha elgon-
doltam, lesz-e valaha kellő sikere az éjjeket sokszor
nappallá tett költséges fáradságaimnak?

Kövés remény biztatott!

Tíz-tizenöt évvel ezelőtt, a mikor majd semmit sem
tudtam, támadtak egyesek, kik e téren tenni, hatni, ál-
dozni valának készek; ma, midőn hasznos és maradan-
dó műveket lehetne előállítani: a szép és hasznos dolgok-
ra áldozni kész egyesek kihaltak; a kik pedig most élnek
a téren a tenni vágy halt ki belőlük. —

Hazánk történeti nevezetességeinek fénynyomatok-
ban megőrkítése, ezek mellé a szöveg megírására,
egyesek anyagi áldozatkészsége nem is lenne elegendő;
ezen vállalat sikere tetemes költséggel biztosítható, mi-

Robey & Company Limited,
angol gépész-mérnökök és gazdasági gégyárosok,
Pesten, üllői-ut 1. sz. alatt,
sietnek ezennél közhírré tenni, miként sikerült WOOD W. A. amerikai arató-gépyá-
rossal Amerikában és Angliában jelenleg legjobbnak elismert CHAMPION-féle arató-
gépek és WOOD-féle kaszálók kizárólagosan Magyarországon szerződni. A híres
WOOD-féle amerikai gépyarban készült gépeket eddig már 152,371 adótt el, mely
nagy összeg a gépek ezerszorosától legjobban kereskedik, tekintetbe sem véve azon
tényt, hogy a különféle kiállításokon és kísérletek alkalmával 400 értemken felül nyertek
a föld minden országában; beleértve a legelső díjakat, melyek csak valaha adták a
gazdasági gépészeti terén, hasonló czélokra készült gépeknek.
CHAMPION-féle magánlerakó arató gépek és WOOD-féle kaszálók Magyar-
ország számára csak általunk rendelkezhetők meg, és habár ezen gépekből nagy készletet
is tartunk raktárunkban, ezennel tiszteletteljesen felkérjük a nagyérdemű gazdákajón-
ságot, bocsos megrendeléseit minél előbb kezelnékhez jutni, hogy azokat a szokott
ponosságával kellő időben végrehajthassuk.
Hogy ezen gépekhez kívánatos tartalék-részek is nálunk mindig készen találhatók,
felelősegesnek gondoljuk felemlíteni.

Egyáltalán van szerencsénk jelenteni, miként Patent vasrámas és vasgerendás
cséplő-gépeinkre már eddig is rendkívül számos előjegyzésünk vannak az 1872-ki
eséplési időnyire, miert is a venni szándékozókak teljes tisztelettel felkérjük, megrende-
léseiket mihamarabb beküldeni.
Hogy gőzmozdonyaink az 1869-iki szőlő- és 1871-iki miskolci kiállításán
a legkisebb tüzelő-anyaggal, a legrovidebb idő alatt a legtöbb gőzt produkálták, s
hogy tavalyi patent vasrámas cséplőgépeink az első 30 aranyat és a nagy any-
dímet nyerték, továbbá hogy patent vasrámas és vasgerendás gépeink artósságra és nagy
működésűre nézve minden más, hasonló célra készült gépekkel föltululnak, eléggé
ismertékes tények, minsem hogy szükséges lenne gépeink tökéletessége vitt czészert-
ségét bővebben is bizonyítani.

Robey & Company Limited,
Pesti, üllői-ut 1. sz.
Képes árjegyzékek ingyen kaphatók.
[395] 15-24

Üzlethelyiség-változtatás.
[421]

A folyó évi márczius 15-től kezdve
rövid- és kézműáru-üzletemet
a Hintz Frigyes-féle házból, főtér 202. sz. a.
átteszem az újanépült
Goldschmidt D.-féle
háza, főtér 190. sz. a.
Teutsch József B.
Segervárt.

Hirsch D. Troppauban
3-10 (oszt. Szlezia) (435)
ajánlja használatra
üzleti-, levelezési- és hirdetmény-közvetítő irodáját.

Üzletágak:
Bizományok és pénzfelhajtások. — Mindenféle üzletek, házak és fekvőségek meg-
vásárlása és eladása sat. — Üzletek, gyárak, fekvőségek, házak sat. bérbeadása és bérbe-
vétele. — Hirdetmény-közvetítés a bel- és külföld minden hírlapjába. — Mindenféle hiva-
tású államkasszák elhelyezése. — Utazók és kivándorlók Amerikába szállítása. — Pénz-
biztosíték mellett. — Felvilágosítás bel- és külföldi czégek és egyénekre. — A keres-
kedelmi térre vonatkozó bármiféle ügy ellátása. — Mindenféle felvilágosítások.
U. 1. Csak oly levelekre lehet válaszolni, a melyekhez levélbélyeg van mellékelve.

Wiener Commissions-Bank
VÁLTOIRODÁJA
Kohlmart, 4-ik szám.

vételjegyeket kibocsát

az alább lejegyzett sorsjegyek 500,000, s az össze-
állítások már azért is a legelőnyösebbek közé számí-
tandók, mert minden ily vételjeggyel tulajdonosának
alkalmat nyújt a földmivelési és kereskedelmi
tevékenységére, s ezen kívül
aranyban 30 frank és bankjegyekben 10 forint
kamatban részesülhet.

A. csoport. (Ezenként 16 huzás.) Havi 10 forint
részteljesítés. — Az utolsó részlet lefizetése után
minden résztvevő következő 4 sorsjegyet kap:
egy 5%-os 1860-ki 100 forintos államsorsjegyet,
Főnyeremény 300,000 frank s a sorozatos sorsjegyet 400
frank visszaváltással.
egy 3%-os török császári 400 frankos állam-
sorsjegyet, Főnyeremény 600,000, 300,000 frank
aranyban,
egy hircz. braunschweigi 20 talléros sorsjegyet,
Főnyeremény 80,000 taller minden levonás nélkül,
egy innsbrucki (tyroll) sorsjegyet,
Főnyeremény 30,000 forint.

B. csoport. (Ezenként 13 huzás.) Havi 6 forint
részteljesítés. — Az utolsó részlet lefizetése után mi-
nden résztvevő következő 3 sorsjegyet kap:
egy 3%-os török császári 400 frankos állam-
sorsjegyet, Főnyeremény 600,000, 300,000 frank
aranyban,
egy hircz. braunschweigi 20 talléros sorsjegyet,
Főnyeremény 80,000 taller minden levonás nélkül,
egy szászennelmei sorsjegyet,
Főnyeremény 45,000, 15,000 ft dőlnemet ért.

Videki megrendelések pontosan és időben
mellélt is eszközölnék. — Nyereménylistáink a
huzások után bérmentesen — ingyen küldetnek meg.
[434]

4-30

Mellékos
foglalkozás,
még pedig jó és tartós — kinál-
tások mindenkinek. Bérmentes le-
velekre mindenféle kérdésre. Járó
postabélyeg is megküldendő.
restante Postre, M. T. 40. czím
alatt intézendők.

A „Kelet“ (L-t)-je ellenkező véleményen van;
ám legyen, de ne higgye, hogy túlzást túlzással viszo-
nozza kötelezettségét teljesít, s a választó-közönséget
felvilágosítja; ily módon csak a szenvedélyeket lehet fo-
kozni, s ha kétfelől, „készesen“ teszik, bizony végtére
is összeesap a láng mindnyájunk feje fölött. S ha még
a túlzó-viszonzás a „Kelet“-ben történik, akkor az
tettleg tíz annyit használ a szélsőbalnak, mint a mennyit
netalán gondolatban a jobboldalnak használhatna.

En oktatást vagy figyelmeztetést sem (L-t) utól,
sem az egész „Kelet“-től el nem fogadok, mert ott az
önálló meggyőződést is mástól kapják, a magokét data
ocasionse feladják; miert is azon tévhitben élnek, hogy
nekem is tőlük kell engedelmet kérnem arra, hogy önálló
meggyőződésem legyen. Köszönöm a concessiót, az elős-
merést, de nincs ró szükségem; arra is figyelmeztetem:
szokják le a ferditéstől, mert én csak a jobboldali sajtó
egy részéről szóltam és nem az egészről, s nem az el-
lenzék szenvedéseinek, hanem a nemzeti veszélynek
kulforrására mutattam, nyilt homlokmal, érthetően szólv.

Végül azt mondja (L-t), hogy túl löttem a czélon,
melyet „szemügyre vet“-em; én az ellenkezőről vagyok
meggyőződve; s ha úgy lenne is — a mit tagadok —
még akkor sem jártam volna úgy, mint a „Kelet“, kinek
a czéll kimutatják, de rossz lévén a szeme keze; bár
balra kellene durrogatnia, mind a jobb sorokra lövöldöz.

Az ilyen ügyefogyott lövészek nagyon hasonlítanak
a logikamentes philosophusokhoz, kik efféle syllogis-
must árulnak: „a jobboldali lapok hibáztatják az ellen-
zékét; egy jobboldali lap a többiit megczekézi ez el-
járásáért, ergo — a baloldálnak van igazá“. Olyan
furcsa ergo ez, mint a „Kelet“ anyamasszony maga;
mert a syllogismust, az én czikkem alapján így kellene
alkotnia: „a jobboldali lapok egy része szenvedélyesen,
a sajtó és ellenzék méltóságát, de főleg a nép jó hírné-
vét megalázólag túloz; e taktika veszélyességére egyik
deákparti lap öszintén figyelmeztet, ergo — a jobboldali
tulzók, s a „Kelet“ módjára ügyellenkedőknek,
nincs igazuk. Hamán, ha a „Kelet“ ily logikával élne,
hová lenne a ferdítés, a gyanúsítás, a melyek nélkül
ő el nem lehet. Válgék egészségére.

Az Eötvös-émlékkönyvet illetőleg:
10 darab aranyat a legjobb rajzolatért,
5 „ „ a másodiklegjobb „
a honvéd menház-émlékkönyvet illetőleg:
10 darab aranyat a legjobb rajzolatért,
5 „ „ a másodiklegjobb „
Pályázati feltételek.
1. Nem csak Magyarországon élő, hanem a kül-
földön lévő magyar művészek is pályázhatnak.
2. A pályajutalmak a viszonylagos legjobb rajz-
olatokért adnak ki, de csak azon esetben, ha az ipar-
egyesület által felkérendő szakértő bizottság a rajzokat
használhatónak nyilvánítja.
3. A pályanyertes rajzolatok az országos magyar
iparegyesület tulajdonát képezendik, s majdan a tervezett
ipar- és múzeumokban fognak elhelyeztetni.
4. Azon rajzolatok készítői, melyek szerint a két
könyv készítettetni fog, a bécsi világkiállítás alkalmával
meg fognak neveztetni, s a netalán nyerendő kiutetés-
ben részesek lesznek.
5. Mindkét könyv 18" magasságú és 13" széle-
ségű nagy folió alakban fog készülni, miert is a rajzo-
latnál ezen arány szemelöt tartandó.
6. A pályázó rajzolatok a pályázó nevé magában
foglaló jellegű levelekkel együtt f. évi május 31-ikig az
ország. m. iparegyesületnél, (Pest, országút 7. szám nyu-
tandók be.)
Pest, 1872. évi martius 14. én.
Az ország. m. iparegyesület igazgatósága
névén:
Weninger Vincze, Mudrony Soma,
elnök. vezérítőkár

UJDONSÁGOK.
Kolozsvár, márczius 30. 1872.
— **A királyné** a tegnapi derült délután sétalo-
vágást tett a városligetben. Később a trónörökös is
megjelent, szintén lóháton. Midőn a királyné Budára
jött, a n.-kanizsai pályavandrul nagy néptömege várta,
s lelkesülten megfijezte. Ő felsége — miután az indó-
házban ebédelt — ismét az egybegyűltektől ajándékok
lépett a vagonba.
— **Hétfőn az akadémiai templomban** a szt
mise alatt előadandó egyházi zenét az orgonán báró
Bánffy Albertné ő nagysága fogja kisérni.
— **A közös hadügyminiszterium** legújabb
határozata szerint a legközelebbi három év alatt vala-
mennyi csapat és katonai intézet megvizsgálandó. A
vizsgáló bizottság elnökevé a budai hadparancsnokság
területén lovag Baumgarten altábornagy van kizemelve,
ki a vizsgálat idejére és sorrendjére nézve részletesen
intézkedni fog.
— **Kolozsvártól** Deesen át Beszterczéig, ille-
tőleg Suczaváig építendő vasut érdekében emlékirat lón
benyujtva a miniszteriumnál.
— **A gazdasági egyetemen** april hó 2-án d. e.
10 órakor választmányi gyűlése lesz, mlt. br. Huszár
Sándor ur elnökölte alatt a titoknoki szálláson.
— **A Bécsben székelt** „Általános jelzökbiz-
tosítóbank“ üzletének a magyar korona területére kért
kiterjesztése a m. kir. földmivelés-, ipar- és kereskede-
lemügyi miniszterium által megengedtetett.
— **A „Pancsevacz“** szerb lap így ír: Magyarország
és Szerbia közt soha nem lehet őszinte barátság,

mert versenytársak Keleten. A török császárságnak
vesznie kell. Az örökséghez első joga Szerbiának van
és így Montenegro, Bosnia, Herzegovina és Ó-Szerbia
egyesülésevel Magyarország versenytársává leend, s majd
ha Törökországgal végzett, annál könnyebb lesz vele el-
bánnia, mivel ez államot a szerb nemzetnek egy jelen-
téken része lakja, mely a magyar uralommal elégedet-
len. Ily álmokat lát a „Pancsevacz“, ily hurokat penget-
nek a nemzetiségű izgatók. Okuljunk — mig nem késő!
— **Haladjunk-e vagy maradjunk?** nyitlkér-
dés a néphez“ cím alatt Nagy György egy népszerűen
írt politikai röpiratot bocsátot ki, Ár 40 ár. Száz pél-
dány 30 ftért kapható Aigner Lajos könyvkereskedésében.
— **Gömörmegeben** Pelsőczon új távra álló-
más nyitattott korlátolt napi szolgálattal.
— **Dohánybevéltási árak.** A pénzügyminiszter
közöttette az 1872, 1873 és 1874. évekre megállapított
dohánybevéltási árakat. Egyes dohánylevélnemek bevélt-
tási ára, az 1871. évi november hó 26-án közölt hír-
delményben megismertett áraknál jóval feljebb emelte-
tett, nevezetesen: A közönséges levelek, u. m. debre-
czeni, szuloki, károlyi, szegedi, tiszaí muskotaly, és kö-
zönséges kerti levelek III. osztálya után bécsi mázsáknál
eddig fizetett 5.50 - 6 frtra; a kerti levelek, csetneki le-
velek III. osztálya után bécsi mázsáknál eddig fizetett 8
frt. 9 frtra; a finom kerti levelek szár nélkül, Fadd, Vék,
Ó-Gyala, Debró stb. községekből, finom erdélyi levelek
II. és III. osztálya után, bécsi mázsáknál eddig fizetett
11.50 és 7.50 kr. — 12 frt. illetőleg 9 forintra emeltetett.
A középfinom kerti levelek szár nélkül Keszegfalva, Já-
nosháza, Nagy-Dorog stb. községekből II. és III. osztálya
után bécsi mázsáknál eddig fizetett 11 és 7 frt, 11.50
és 8.50 kr-ra emeltetett fel. A dohány bevéltási árak fel-
emelésének és 3 évi tartamra történt megállapításának
czélja a dohánymivelés előmozdítása, és hogy a dohány-
termelő, a dohánymivelést előmozdító beruházások
megtételére serkentessenek.

Apróságok.
— **Félreértés.** A haza érkező kegyelmes urnak
jelentő komornoka R. bankár itt járt s egészen magán
kívül volt, nmltszoddal akart szólni. Gondolom — mond
a nagy ur — bizonyosan legujabb pénzügyi terve ment
át a kamarában; ő nem kegyelmes uram, jegyzé meg a
fidelis komornok — főpénztárnoka ment el nem tudni
merre.
— **Zsémbe asszony** lakott egy vidéki város-
ban, a hol ép akkor állítottak új órát a toronyba. Az óra
élesen és hangosan ütött s ezt a matrona nem állhatta,
Istók — ugymond egykor — én ezt az órát ki nem áll-
hatom, tompán, kissé zummogva kellene ütnie; ez attól
lesz, mond a hü eselőd, hogy még nagyon fiatal, majd
ha megkorosodik, mint nagyságod, — morogni fog.
— **Roszul alkalmazott bok.** Estélyt tartottak
egy előkelő háznál s az urhölgyek egyike gyönyörűen
énekel, azon pillanában, midőn egy mestori futammal
befeleje a dallamot, egy ügyetlen üres fejű gavallér kö-
zelített hozzá s bökölni akarván, így szólt: mily különb-
ség nagysád szép éneke és ama hang közt, mely imént
kivülről hallszott; kivülről, mond a hölgy, én ön hang-
jának véltém.

— **A bot is elsül.** Utazott a szegény a zsidó lengyel
rónakon. Egyszer csak előtte áll egy bozontos farkas.
Zsidónk elrémülve nyujtja botját maga elébe, mintegy
védelemül s ime a farkas összerogy; a zsidó a lövést
hallotta ugyan, de senkit sem látva — bár egy leszen
álló vadász teríté le az ordast — így kiált fel: isten cso-
dája, husz év óta hordozom magammal e botot, s maig
nem tudtam, hogy töltve van.

I.
Azon adakozás sorozata, melylyel a keresztényi
kegyesség sietett segíteni szerencsétlen szűkölködőkön
azon homoróvidéki unitárius pap és iskolamestereken,
kiket a közelebbi mult évi jégvihar mindennapi kenyérük-
től megfosztott, s kiket ama csapás miatt, az illető kepe-
kötelesek is segíteni tehetetleneké lettek.
Főpásztori felhívás következtében eddig kezelésem
alá jött segély adakozás:
1. **Maros egyházköri unitárius esperes n. t. Far-
kas György** urtól: A szabédi unitárius eklésia 2 ft, pap
Kelemen István 2 ft, iskolamester Szabó Lajos 1 ft, a
maros-vásárhelyi eklésia 2 ft, a szent-gerliczei eklésia
5 ft, pap Farkas György 2 ft 40 kr, mest. Pető Mózes
30 kr, csokfalvi eklésia 2 ft, pap Csépe Lajos 1 ft, is-
kolamester Imre Daniel 50 kr, szentháromsági unitárius
eklésia 1 ft, pap Győrfi Sándor 1 ft, nyárad-szent-
lászlói eklésia 2 ft, pap Gyöngyösi Dénes 1 ft, iskola-
mester Kászoni János 1 ft, nyomati eklésia 4 ft, pap
Domokos Áron 1 ft, ny.-gálfalvi eklésia 2 ft, pap Had
nagy Pál 1 ft, iskolamester Albert Áron 30 kr, ny.-szt-
mártoni pap Szentmártoni Sámuel 1 ft 20 kr, iskola-
mester Gál Elek 1 ft, ny.-szeredai leány eklésia 1 ft,
vadadi eklésia 2 ft, pap Nagy Sándor 1 ft, iskolamester
Székely Lajos 50 kr, káli eklésia 2 ft, pap Győrfi Lajos
20 kr, iskolamester Marosi Sigmund 50 kr, iklandi eklé-
sia 2 ft, pap Szabó Domokos 40 kr. o. é.
2. **A sepsi-miklósvári egyházköri esperes n. t.
Kis Mihály** urtól: a kökői eklésia 3 ft, kálnoki
ekkl. 1 ft 30 kr, árkosi ekkl. 3 ft 20 kr; még többről szí-
vélyes ígérlet tétetett.
3. **Ámbár Varygast** is érintette a jégcsapás, még
is lehető segélyt nyujtott, az unitár. ekkl. 2 ft, pap
Gyöngyösi István 1 ft, iskolamester Boncza György 3 kr,
t. Gyertyánfi János ur 2 ft, s többek öszetevő 3 ft.
Az elősorolt adományokból eddig részesültek az
égető szűkséget tekintetbe véve: kénosi pap Jakab Sán-
dor 5 ft, gyepesi pap Sándor Áron 5 ft, abásfalvi pap
Sándor Gergely 5 ft, lokodi pap Máté Áron 5 ft, recse-
nyédi pap Bedő Lajos 5 ft, mester Péterfi Áron 5 ft,
szentpéteri pap Varga Sigmund 5 ft, mester Kovács Ist-
ván 5 ft, jánosfalvi mester Dénes István 5 ft, karácson-
falvi mester Deák Isák 5 ft, nyugalmazott pap jánosfalvi
Sándor István 2 ft 30 kr, még kiosztatlan áll 7 ft 50 kr.
Ezeket a nyilvánosság terin azt közzöm: egyfelől,
hogy a jöltevéket nyutatványozzam, másfelől, hogy az
illetők haládatos köszönetét tudassam.
Varygason, január 28-án 1872.
Gyöngyösi István, esperes.

Felelős szerkesztő: **Sándor János.**